

Valion Pihattoseminaari 11.-12.2.2020

Maidosta Maitoon –hankkeen kokemuksia tiloilta

Sini Kuiri

Maidontuotannon asiantuntija

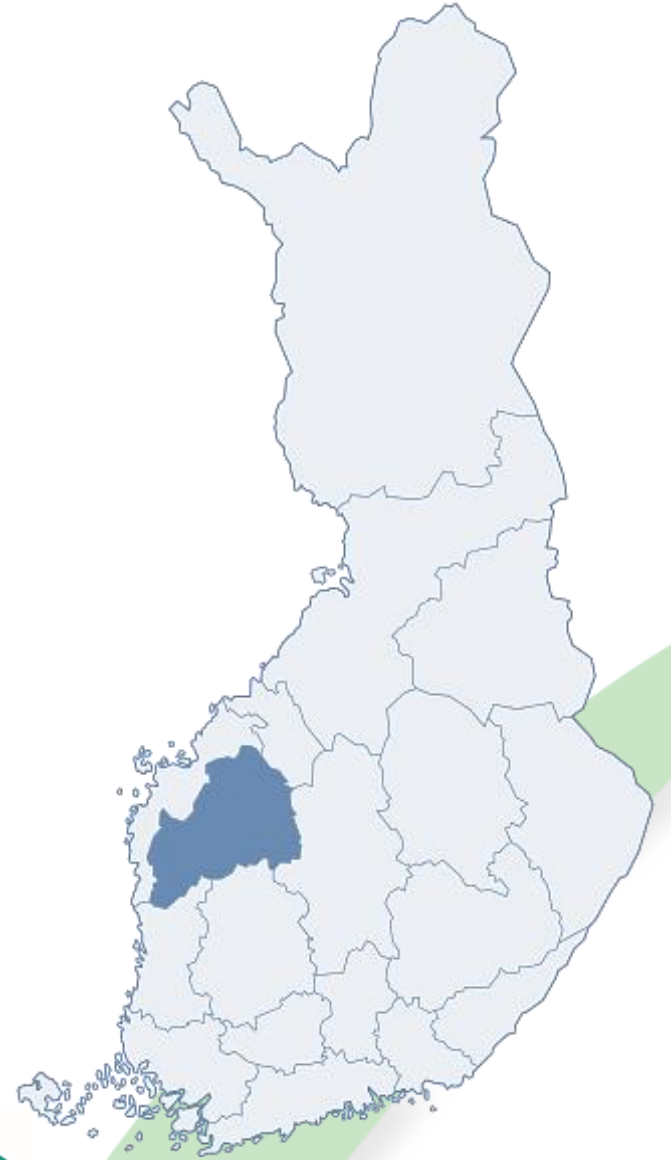
ProAgria Etelä-Pohjanmaa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

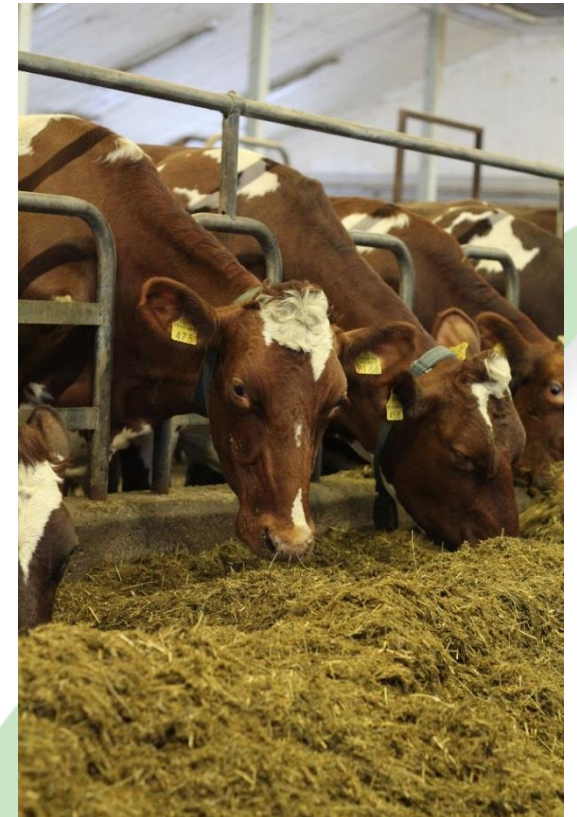
Maidosta Maitoon MaMa -hanke

- Toteuttajina ProAgria Etelä-Pohjanmaa, Työtehoseura (TTS) sekä ProAgria Keskusten Liitto
- Toiminta-alue: Etelä-Pohjanmaa
- Toiminta-aika: 12/2015 – 11/2018
- Jatkoaika 12/2018 – 11/2019

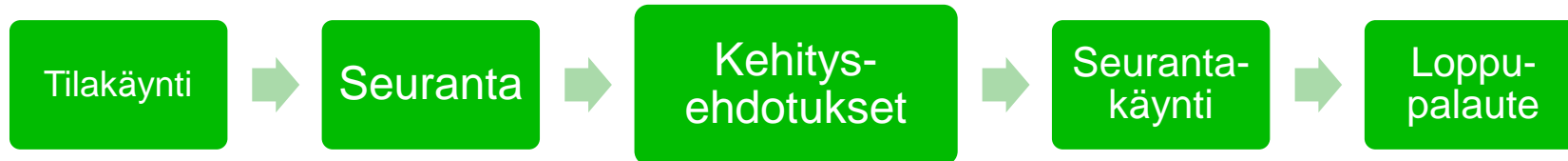
MaMa-hanke pilottitiloilla

- Tavoite: selvitetään piilevän ja kliinisen ketoosin ilmenemistä Etelä-Pohjanmaan alueen maitotiloilla
- 12 pilottitilaa
 - 50-150 lehmää/tila
 - Eri tyyppisiä tiloja:
 - Pihattoja 11, parsinavetoita 1
 - Robotti 7, asema/putkilypsy 5
 - Täysape 4, ape+väkirehu 6, erillisruokinta 2
 - Luomutiloja 3

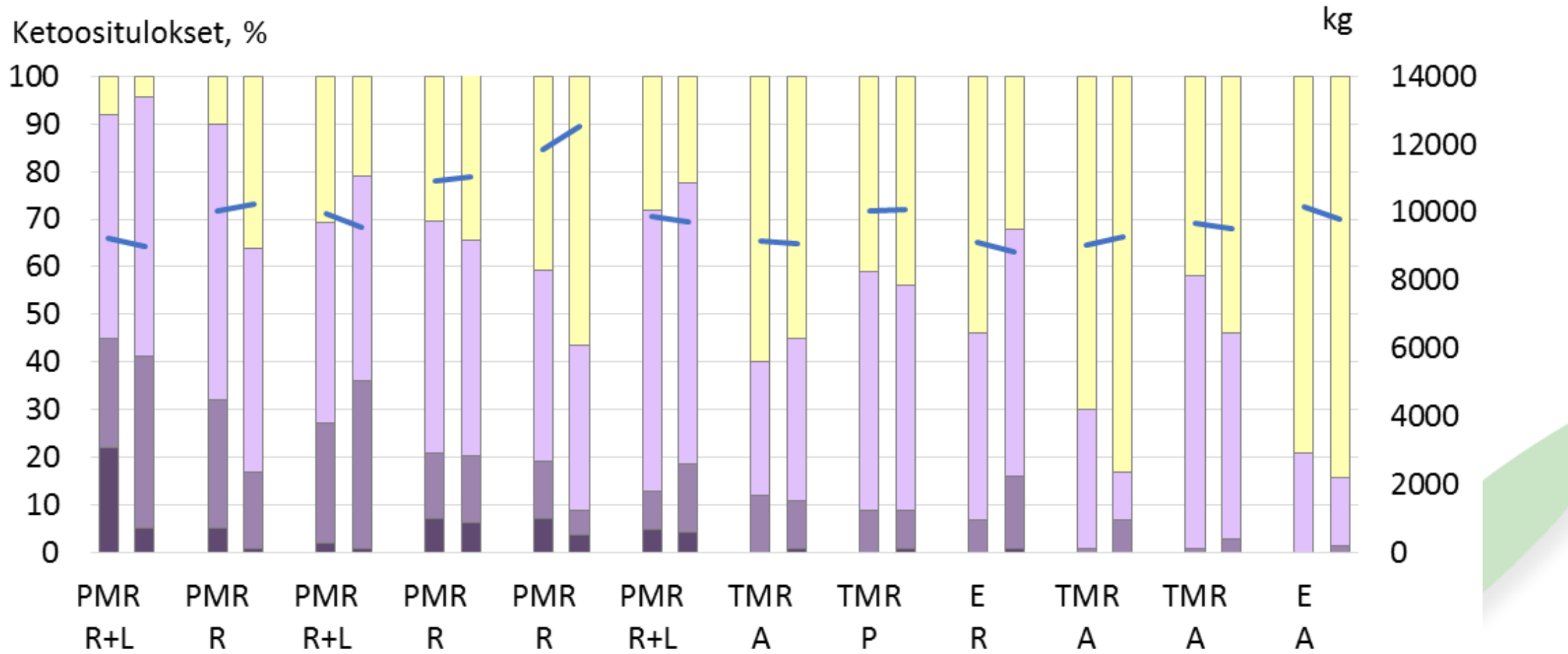

Tavoitteet pilottitiloilla

- Siirtymäkauden ruokinta, päivittäiset rutiinit ja olosuhteet
 - Maitomäärät
 - Terveys
 - Ketoaineiden määrä maidossa
 - Ketoosioireet

Ketoosin esiintyvyys pilottitiloilla 1. vs. 2. seuranta

Ruokintatapa: PMR = osittaisape, TMR = täysape, E = erillisruokinta, L = luomu

Lypsytapa: R = robotti, A = lypsyasema, P = parsilypsy

Ketoaineet, μmol/l

<100

100 - 199

200 - 499

>500

— Keskituotos, kg (2016/2017)

Pilottitiloilla havaittua - Mikä on rajoittava tekijä?

Umpeutus

- Umpeutuksen rutiinit
 - Uudet olosuhteet esim. investoinnin jälkeen
 - Sama toimintatapa kaikilla työntekijöillä?

Maitoa kg	Päivä umpeutuksessa											
	1		2		3		4		5		6	
	aamu	ilta	aamu	ilta	aamu	ilta	aamu	ilta	aamu	ilta	aamu	ilta
yli 25	x	x	lypsä	x	x	x	lypsä	x	x	x	lypsä	umnessa
15-25	x	x	lypsä	x	x	x	lypsä	umnessa				
alle 15k	x	x	lypsä	umnessa								

Päivät 1-7 Tarkista utare ja terveys, vedinkasto

Päivä 8 Tarkista utare ja terveys, vedinkasto

Päivät 9-14 Tarkista utare ja terveys, vedinkasto

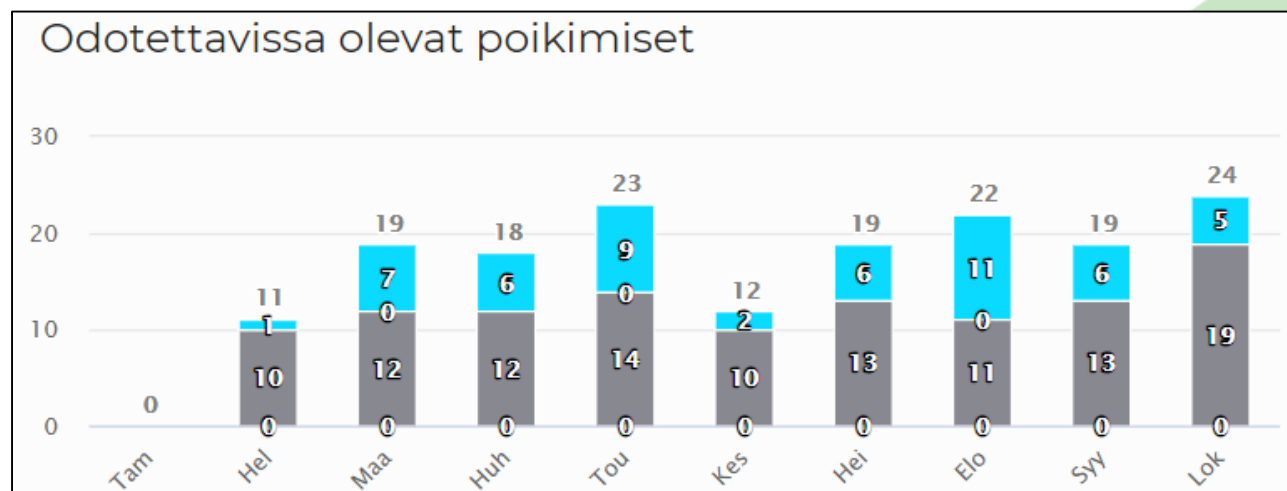
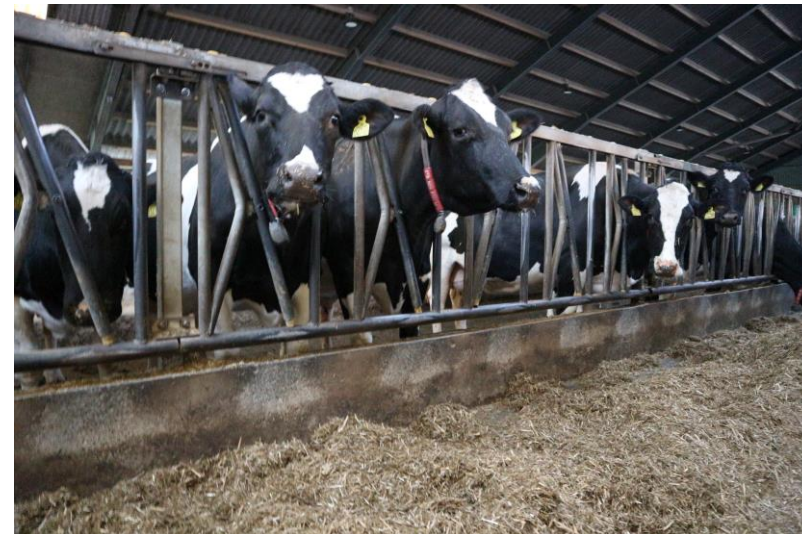
Huomaa! Umpihoito tai vedintulppa tulee laittaa viimeisen lypsän jälkeen.
Huomioi erityisesti ensikot, yli 200 000 soluttavat, vuotavat ja vedinvaurioiset!

Lähde: (Växa Sverige?) Annu Palmio

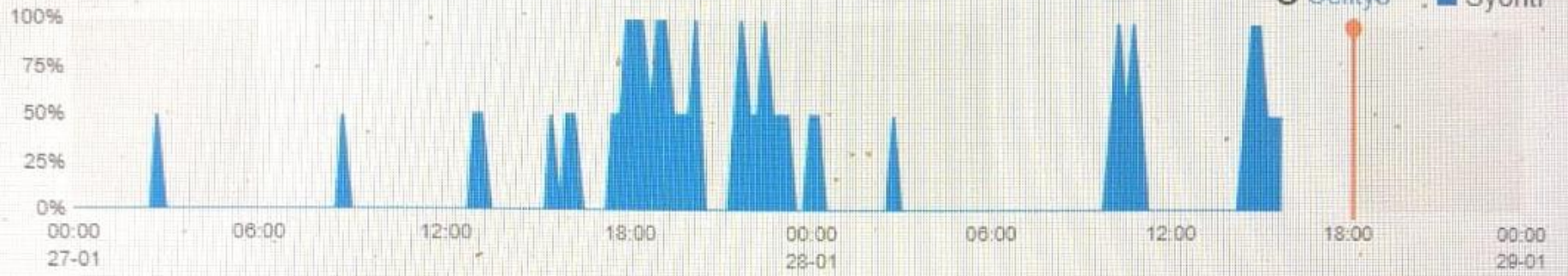

Ruokinta ja rehut

- Ruokintasuunnitelma
- Ruokintapöytätila – täyttöaste
- Seoksen lajittuminen
- Kuiva-ainesyönnin seuranta
- Appeen jakotiheys

Ryhmän ruokailumalli

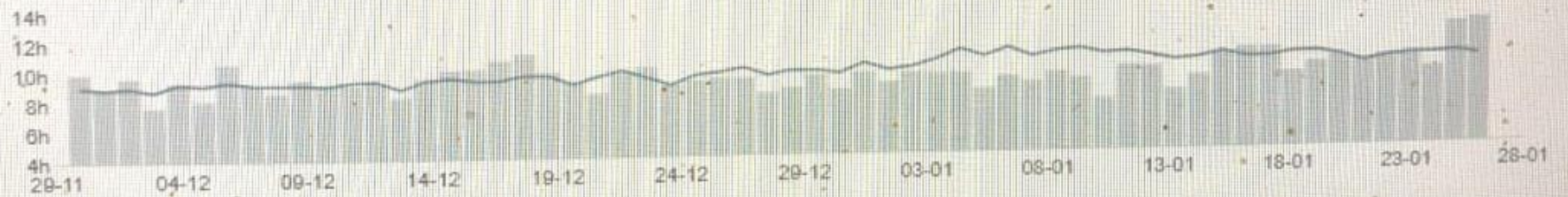
Päiviä yht

Märehtiminen

Ei-aktiivinen

Säilörehun vaihtumisen vaikutus

Viikko	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
Lehmä 1	50	100	100	0	0																		
Lehmä 2	100	50	50	100	50	100																	
Lehmä 3	50	50	100	50	50	100																	
Lehmä 4	100	0	200	200	100	100																	
Lehmä 5	50	100	100	50	100	200	50																
Lehmä 6	0	50	50	50	200	100	100																
Lehmä 7		100	0	0	0	100	50	50															
Lehmä 8			50	50	200	100	100	100	100														
Lehmä 9			0	50	0	50	50	100	50														
Lehmä 10					0	100	100	100	100	100	50												
Lehmä 11							0	50	50	50	0	0	0										
Lehmä 12							0	50	0	50	100	50	100										
Lehmä 13								100	50	50	0	0	50	100									
Lehmä 14										50	100	100	50	100	50	200							
Lehmä 15										50	50	100	200	100	200	100							
Lehmä 16												50	100	100	100	200	200	100	100				
Lehmä 17															0	100	100	100	100	50	50		
Lehmä 18															50	0	0	50	0	100	50		
Lehmä 19															0	100	100	100	100	100	100	100	
Lehmä 20																	0	0	0	50	50	100	100

Hidas reagointi

Hapanpötsi

Väkirehu

Säilörehu

D-arvo 630-640
RV 125-145
ME 10,1-10,2
Syönti-indeksi 91-100

D-arvo 706
RV 154
ME 11,3
Syönti-indeksi 118

D-arvo 674
RV 145
ME 10,8
Syönti-indeksi 111

Kuntoluokka, terveys

- Poikimaväli, kuntoluokka
- Ketoositapaukset Muut sairaudet

Toiminnan analysointi

- Toiminta Tulokset
- Tulosten arviointi

	Hoidettuja/ viim. kk	Hoidettuja/ viim. 12 kk	Hoidettuja %/viim. 12 kk	Tavoitealue *
Poikimisia yhteensä, kpl	17	174		
Hapan pötsi	0	1	0,7	
Ketoosi/asetonitauti	0	7	4,6	<5%
Juoksutusmahan siirtymä	0	1	0,7	<5%
Kohtutulehdus	2	17	11,3	<15%
Utaretulehdus	3	43	28,5	
Jälkeisten kiinnijääminen	0	3	2,0	<10%
Poikimahalvaus ja hypokalsemia	3	16	10,6	<3%
Luomisia	0	0	0,0	
Hedelmällisyshoidot	10	40	26,5	
Rakkulat (sis myös ylläolevaan)	1	8	5,3	
Poistot alle 42 DIM	1	11	7,3	<5%

Vireät poikineet –täsmäpalvelun tsekkilistasta

Mikä on rajoittava tekijä?

Kuinka pitää enemmän vettä laarissa?

Rehujen saatavuus

Rutiinit

Makuupaikan mukavuus

Rehujen tasalaatuisuus

Ilmanlaatu

Lattioiden pitävyys

Kuntoluokat

Osastointi

Tarkkailu

Kuva: yara.fi

Hankemateriaalit

- Facebookissa: @mamahanke
- Kotisivuilla: www.proagria.fi/mama
 - Prezi-tietopaketti
 - Tietokortit, webinaari
 - Linkit ohjevideoihin
- YouTubessa:
Ohjevideot ProAgrian kanavalla
esim. hakusanalla Vastapoikineen lehmän havainnointi osa 1

Kiitos!

PRO
Agria Etelä-Pohjanmaa

